

Un, dos... molts!

REPTES DE LA SOCIETAT BALEAR DE MATEMÀTIQUES PER AL CURS 2007-2008

Junta directiva de l'SBM-XEIX

AQUEST article vol esser el primer d'una col·laboració estable que des de la direcció del Cantabou se'ns ha ofert amablement. Serveixin aquestes línies de presentació general d'una sèrie d'activitats que la Societat anirà desenvolupant aquest curs i que vos ampliarem en posteriors escrits.

Conta G. Ifrah, a la seva bíblia imprescindible *Historia Universal de las Cifras* (editada per Espasa), que encara hi ha comunitats aïllades en algunes zones d'Àfrica i d'Oceania que mantenen un estadi absolutament primitiu pel que fa a la verbalització de les quantitats. Així, aquestes comunitats disposen d'una paraula específica per a la unitat i el parell però més enllà d'això, tot agrupament s'anomena com a "molts". Aquesta, per exemple, seria una explicació plausible de per què en francès, les paraules que denoten el tres i el molts tenen la mateixa arrel (trois, très).

Han passat dos anys i escaigs (molts!) d'ençà d'aquell 29 d'octubre de 2005 en què es va celebrar la jornada inaugural i presentació de l'SBM-XEIX a la Fundació Pilar i Joan Miró a Mallorca. Un dels avantatges de ser una societat jove és la del seu dinamisme. El curs passat foren més de quaranta persones lligades a la societat que, d'una manera o d'altra, s'implicaren en el desenvolupament de la seva activitat.

Els projectes per a aquest curs són nombrosos i molt diversos. Estan en marxa la preparació de l'Olimpíada de Batxillerat que d'una manera to-

talment desinteressada, reuneix un grapat de professorat de secundària i de la UIB, per preparar una mica més l'alumnat de 2n de batxillerat que té previst participar en aquesta prova. La idea és seguir la iniciativa d'altres comunitats per preparar bé els nostres alumnes de cara a la fase estatal.

Aquesta tardor, dins l'any estatal de la Ciència que ha impulsat la FECYT (Fundació Espanyola per a la Ciència i la Tecnologia), la nostra Societat ha desenvolupat diverses propostes en el cicle d'Art i Ciència: música i matemàtiques, poesia i matemàtiques, matemàtiques a la Seu, Relotges de Sol, i cinema de contingut matemàtic (amb les projeccions de Pi: fe en el caos i Moebius).

Altres activitats ja recullen i reediten la feina del curs passat com són les conferències i tallers per a la Setmana de la Ciència, itineraris de matemàtiques en família per la ciutat de Palma, la catalogació del petit fons bibliogràfic, el dia escolar de les matemàtiques (que l'any que ve, 12 de maig, es dedicarà a la música)... i encara alguns altres.

Però tal vegada, a curt i mitjà termini podríem destacar algun projecte per la quantitat de gent que hi participa. El primer en importància i més immediat és l'organització de les proves Cangur. Aquestes proves emblemàtiques es realitzen arreu del món el mateix dia i amb la mateixa prova. Hi participen alumnes des de 3r d'ESO fins a 2n de batxillerat. L'any passat foren més de 3.500 alumnes a les Illes. I enguany, la Universitat ens ha passat el relleu de l'organització. És, sens dubte, el primer gran repte que, a més, ja té data: el 3 d'abril.

La primavera que ve tindrà lloc una vegada més la Fira de la Ciència que ja porta set edicions i en la que hem participat des que som Societat. Les propostes foren "Les claus matemàtiques del Codi da Vinci" el 2006 i "El pas-seig d'Euler" enguany. Encara està per definir el tema de l'any que ve, però aquestes són ocasions per estar presents a totes les illes. El 2008, a Eivissa i Mallorca. Probablement, aquesta sigui una de les activitats més agraiades pel contacte directe amb la gran quantitat de gent que hi passa.

I ja més a llarg termini tenim l'organització de la fase estatal de la festa de les Matemàtiques que implica alumnat de primer i segon d'ESO. A Mallorca s'han fet edicions a Manacor i a Inca, i enguany a Maó, amb una periodicitat bianual. Des de la Federació Espanyola, s'ha fixat la seu de la final de l'any 2010 a Mallorca. Això vol dir que rebrem alumnat de totes les comunitats autònomes per passar quatre dies de companyonia i proves matemàtiques. Serà, també, una prova de foc.

Com veieu, un bon grapat d'activitats que volen fer arribar les matemàtiques al gran públic, que volen llevar-les aquesta patina de disciplina inaccessible i abstracta perquè les puguem veure com allò que són: útils, quotidianes i belles.